

DE ORDE DER VERDRAAGZAMEN: ^{Zaterdag} ^{22 Juli} ¹⁹⁴⁸

Op zoek naar 't licht

Een zaaltje onder een groot flatgebouw aan de Elisabeth Brugsmaweg. Moeilijk te vinden, een wirwar van gangetjes boort zich door de betonnen gewelven, trappetje af, de zaal. Ontmoetingspunt van de Orde der Verdraagzamen. Zacht geroezemoes, een paar laatste zonnestralen vallen door de souterrain-raampjes naar binnen, beschijnen de pastelkleurige wandkleden aan de muur.

Het medium keuvelt, nog volkomen bij positieven,

door Alice Broeksma

zachtjes met een van de leden. Hij spreekt Haags, een beetje plat. De bijeenkomst trekt veel bezoekers, het is de laatste verenigingsavond van het seizoen. De vakantie begint bijna, iedereen krijgt een maandje vrij, maar op de valreep zullen lieden van gene zijde nog de nodige wijze raad spuien.

De conversatie verstomt. Het medium, een oud-electromonteur met een

streng christelijke achtergrond, stapt kloek naar voren. Een man, de middelbare leeftijd reeds gepasseerd, met een doorgroefd gelaat. Een indrukwekkende zetel staat voor hem klaar. Links en rechts worden kaarsen aangestoken, niet voor de religie wordt er verzekerd, maar voor het rustschepend ele-

Kortom
BREEDUIT

ment. Beter voor de concentratie. Een inleidend woord.

Het medium sluit de ogen. Het gezicht vertrekt iets, het hoofd valt als een zak zand op de borst. De spanning in de zaal is te snijden. De man is in trance. Veert na verloop van tijd overeind, groet de goege-meente in keurig Nederlands. De geest is present, zegt: „Zoals bekend zijn wij niet alwetend of onfeilbaar, dus u zult wel

zelfstandig nadenken over alles wat wij bespreken”.

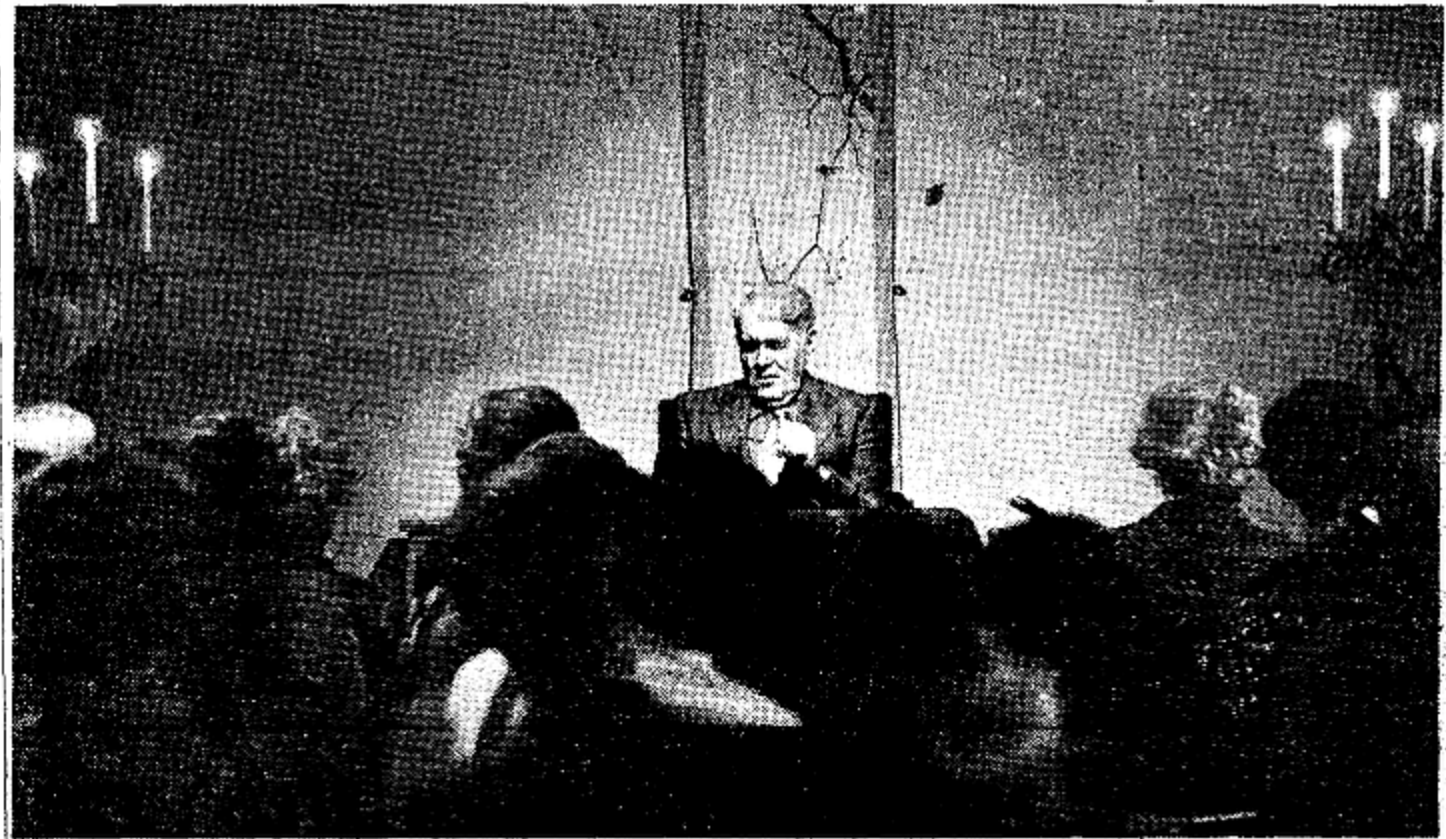
Klinkt niet onredelijk. Onderwerp van de avond is „Mogelijkheden”. Dat heeft de geestelijke leiding zo beslist (die bestaat uit personen die na de dood, het overgaan, in hoger sferen zijn terecht gekomen en hun persoonlijkheid uitdrukken door het lichaam van een levende figuur. Sommigen maken van die mogelijkheid gebruik zich in het verenigingsleven te storten. Zij zijn het ook, die hebben beslist, dat een buitenstander bij het gebeuren aanwezig mag zijn).

Poltergeist

Het wordt een lang relaas. Zinnige uitspraken, maar ook humor en sensatie, want je kunt zo'n redevoering toch weer niet al te gortdroog maken, dat hebben de geesten ook wel in de kijker. Soms bijna een cabaretsfeer met scherpe teksten, die iets te populair overkomen. Het woord Poltergeist valt. „Een

Duitse geest, die daarom alles in puin gooit”. Het publiek leeft mee. Beamt waarheden, die het medium in lange volzinnen overbrengt. Grinnikt over „gedurfde” opmerkingen. Luistert ademloos toe bij ernstige episodes.

Het heeft iets vriendelijks, iets onschuldigs allemaal. Een soort kerkdienst met gevatte gast-sprekers. Iets waar ruim vierhonderd mensen in Nederland zich aan vastklampen, lieden op zoek naar het licht, bezig met geestelijke bewustwording. Met als leidende gedachte het verdraagzaam zijn, te registreren zonder partij te trekken om het geheel in grote lijnen te overzien. Met werkgroepen uit de „sferen” als ruggesteuntje. Een boekje van de Orde der Verdraagzamen, sinds 1958 een koninklijk goedgekeurde vereniging, geeft een beeld van de beginselen van de club. Ingewikkelde kost, de buitenstaander verslikt zich herhaaldelijk in het gestelde.

• Het medium in trance.

Geen commerciële instelling, dat is duidelijk. Maar het medium, Karel van der Nagel, moest worden betaald. De man is al vijftig jaar in vaste dienst van de Orde en is de enige betaalde kracht. Hij geeft lezingen bij Orde-vestigingen door het hele land, gaat met de regelmaat van de klok in trance. De rest is liefdewerk-oud papier. Vandaar dat in de beginsel-

verklaring ook is neergeschreven: „Wetende, dat op aarde financiële verplichtingen helaas niet te ontgaan zijn, hecht de Orde haar goedkeuring aan het heffen van bijdragen en het aanvaarden van vrijwillige giften”. Money makes the world go round. De spreker uit de andere wereld merkt hoe laat het is, tien uur, tijd om op te stappen. Het me-

dium mag niet te veel worden vermoeid, hij is al een keer overspannen geweest. Vanaf die periode is het rooster wat aangepast. De spreker stapt weer op. De oud-electromonteur keert terug zonder te weten wat er via hem is gezegd. Hij kokhalst bijna, wrijft over het gelaat, slikt een paar keer, en staat dan weer helemaal in het zaaltje aan de Elisabeth Brugs-

maweg. Omschrijft zijn terugkeren: „Je voelt je paars, je pakt de draad weer over van degeen, die aan het woord is. Er gebeuren gekke dingen, ja. Ik neem aan, dat er iets van waar is, hoewel ik er in het begin zelf niet in geloofde”. Het is zijn broodwinning, al vijftig jaar. De toehoorders stappen zwijgend op.